

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. 16 stotink.
* mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sečani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vstoku.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo generala Lineviča.

PETROGRAD 13. (Petrogr. brzobjavna agent.) General Linevič je dne 11. t. m. sporočil iz okraja Hailungšen: Dne 8. t. m. je bil naš oddelek v dolini reke Hamibas obstrlel z gorovja, ležečega na levem bregu reke. Ko smo mi odgovorili s streljanjem, so se Japonci umaknili z brega ter se podali proti jugu. Vzile velikim težavam je naš oddelek nadaljeval svoj marš po silno slabem potu, dokler ni prišel na mesto, kjer je pot prenehala. Naš oddelek se je radi tega v severni smeri povrnil nazaj, ne da bi bil imel kakšne izgube, vzile temu, da ga je sovražnik obstrlel.

Muraviev obolev.

PETROGRAD 13. (Petr. brz. agent.) Muraviev je zopet obolev in zato se ne more podati v Washington. Zato je možno, da bo Witte imenovan pooblaščenec.

PETROGRAD 13. Kakor poroča »Petrograjski brzobjavna agentura«, je smatrati imenovanje Witteja pooblaščenca na mirovni razpravi kakor vseh.

KOLIN 13. »Köln. Zeitung« poroča iz Berlina: Imenovanje Witteja prvim pooblaščencom za mirovna pogajanja ima očitno v prvi vrsti pomen, da se Rusija namerava resno pogajati radi sklepa miru, ker je Witte pristal stranke, ki deluje za mir.

Priprave za mirovna pogajanja.

LONDON 13. Iz New-Yorka poročajo: Portsmouth, primorsko mesto v državi New-Hampshire je končno določeno kakor sedež za mirovne konference. Predsednik Roosevelt je že ukszal tretjemu pomožnemu državnemu tajniku, Pezree-ju, naj tamošnji pomoraki arzenal, ki se nahaja v hladnem kraju ter je popolnoma ločen od zunanjega sveta, priredi za konference. Ni upati, da bo pogodba sklenjena pred mesecem oktobrom.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 13. (Petrogr. brzobjavna agent.) Car Nikolaj je poslal novemu ministru vojske mornarice, Birilevu, pismo, v katerem spominja na neprestane poraze mornarice, ki so jej onemogočili, da olahča nalogo vojski na kopnem in da pridobi kak vseh. Dolžnost nasproti domovine zahteva, da delajo vsi pomorščaki po svojih močeh na obnovljenju vojskih sil na morju, ki so za Rusijo neobhodno potrebne. Sodelujejo naj vsi, da se vzgoji in pripravi primerna moštvo, da se bo vsak zavedal svojih dolžnosti. Najnovejši dogodki v Čraem morju dokazujejo, da je pri moštvi popolnoma izginila

vojaška pokorščina in da niso predatojniki vršili svoje naloge. Ta izredno zločinski čin zahteva obširne preiskave in stroge kazni. Car nalaga admiralu kakor prvo dolžnost, naj vzpostavi duh vojaške discipline ter naj skrbi, da bo flota vršila svojo dolžnost. — Glede prenosne brodovja zahteva car, da prične minister mornarice takoj z zavarovanjem in utrjevanjem obrežij vseh ruskih vod ter da polagoma s osirom na sredstva, zopet vzpostavi bojno floto.

Novi ruski minister mornarice.

PETROGRAD 13. (Petr. brz. agent.) Minister mornarice Avelan je, obdržavši svoje dostojanstvo kakor generalni adjutant cesarjev, odslovljen. Podadmiral Birilev je imenovan ministrom mornarice.

Novi ruski minister vojske mornarice, Birilev, je star 60 let ter je na glasu kakor izkušen pomorščak. Birilev je vstopil v rusko mornarico leta 1859. Služil je na različnih vojskih ladijah ter se povsod odlikoval. Prvo samostojno mesto je zavzel kakor poveljnik fregate »Admiral Lazarev«. Pozneje je bil poveljnik vojskih ladij »Minin«, »Sisaj Veliki« in »Admiral Ušakov«. L. 1897. je pa postal poveljnik artilerijske učne eskadre. L. 1901. je prevzel poveljstvo baltičske flote, kateri je zapovedoval do srede l. 1904. o katerem času je bil imenovan glavnim poveljnikom pristanišča v Kronstadtu. Pred dvema meseci je bil odpeljan v Vladivostok, da pregleda tamošnje vtrdbe. Na Birileva stavljaio v Rusiji velike nade, ker velja kakor zelo energičen mož.

Brzobjavne vesti.

Izjava grofa Tisze.

BUDIMPEŠTA 13. Grof Štefan Tisza je priobčil v listu »Nagy Ujság« članek, v katerem piše o položaju nastopno: Usodni pogrešek, ki ga je storila koalicijska, je v tem, da oni, ki so se pred nekaterimi meseci spoznali nevarnost, ki bi nastala iz zahteve po madjarskem poveljstvenem jeziku, sedaj take vojaške zahteve odobrujejo, kar preprečuje poravnanje položaja. Ta prekrat je kriv, da se ni dosedaj zamogla sestaviti parlamentarna vlada in kar je še huje, valed tega je v deželi nastalo razpoloženje, ki z vsodepolno močjo privede do konfliktov. Ako se je zahteva po madjarskem poveljstvenem jeziku uvrstila v širši krog, je to pripisovati največ okolnosti, da igrajo v tem boju vloge voditelji oni, ki so prej veljali kakor zvesti pristaši negodbene politike in ki so še pred kratkim opozorili narod na nevarne posledice tega boja.

Sklep budimpeštanskega magistrata.

BUDIMPEŠTA 13. Tukajšnji magistrat je danes glede dobrovoljnih davčnih prispevkov in novačenja sklenil nastopno: Magistrat

odredi, da se dobrovoljno uplačani davki zadržijo in glavnemu blagajniku se kratkim potom prepove, da ne sme davkov oddati finančni oddelku, kako naj se ti dobrovoljni davki plodonosno nalože. Drugi del sklepa, ki se tiče novačenja, je magistrat priobčil vojaški sekciji, da naj se po njej ravna.

God kralja Petra.

BELIGRAD 13. Povodom rojstnega dne kralja Petra se je sinoči zbrala pred kraljevo palačo večja množica naroda, da priredi kralju ovcije. Ko so nekateri vozovi električne železnice hoteli nadaljevati vožnjo skozi Milanovo ulico, ki je bila polna ljudstva, so nekateri mladi ljudje razbili okna vozov, nakar je policija razgnala množico.

Dogodki na Kreti.

KANEA 13. (Reuterjev biro). Angležke čete so v Skilonu in Ajvasilisu imele boj z ustaši, v katerem sta bila ranjena dva vojšaka. Čete so bile v ta kraja odposlane v pomoč orožnikom, katere so ustaši pozvali, naj zapuste okraj.

CARIGRAD 13. Vladna kriza na Kreti traja dalje. Okraj, ki jih upravlja vlada, se čim bolj krči. Sedanje stanje ustaje na Kreti je nastopno: V središču napreduje ustaja relativno polagoma, to pa radi posebnih razmer dežele in prebivalstva, kakor tudi radi okolnosti, da je Reimmonn zaseden od ruskih, Kandija pa od angležkih čet. Najbolj se ustaja razširja na zapadu.

Francozka zbornica.

PARIZ 13. Zbornica je v svoji predpoludanski seji soglasno sprejela zakonski načrt glede obligatorične podpore bolnih starcev. Posl. Delaf se je želel interpelirati vlado o vnanji politiki. Zbornica je sklenila, da bo razpravljala interpelacijo skupno s proračunom.

PARIZ 13. Zbornica je znižala porto za pisma na 10 centimov ter je odklenila povišanje poštne pristojbine za tiskovine.

PARIZ 13. Ko je bila seja zopet odprta, je ministerki predsednik Rouvier čital dekret, s katerim je bilo zasedanje zaključeno.

Francozki senat.

PARIZ 13. Ko je senat sprejel štiri direktne davke je minister za pravosodje čital dekret, s katerim je zaključeno zasedanje.

Knez Bülow.

BEROLIN 13. Državni kancelar knez Bülow se je sinoči podal v Nordenfry.

Grozna vročina.

BUDIMPEŠTA 13. Socijalističnega poslanca Andreja Ahima je predvčerajšnjem na

preko stran. Iz globine kitare so vstajali tajni zvoki, kakor da je dahnil nočni vetrič. In zagrabila je živahneje, kakor da so strune zazvenele od žive želje. Potem je prenehala. Ali v hipu se je iz ust lepe ženske izšla skoro zamolklim glasom sanjava ljubavna popevka, pesem beneška, ki toli čarobno drhti skozi noč nad blestečo laguno. Deklica je pevala najprej polahko, tiho, potem živjeje, jasneje, a slednjič se je spustila v strasten vzklík ljubavi, ki je izzvenel v čuden vzdih. Ob tej pesmi so se oči mladega vojaka odpirale bolj in bolj, v njegovih zenicah je plamtel ogenj poželenja, tresoč se ustnici sta se razmikali, in kakor da grabi po nečem, je stezal roki pred se proti Lukreciji.

— Dosti je ljubkovanja najinega! je odrezala Benečanka v hipu ter vrgla kitaro na stran.

— Dovolj? je vskliknil vojak, umaknivši se in namračivši svoje čelo.

— Seveda, carissimo signore, prvičrat sva se sestala danes na ljubavnem sestanku, da skleneva dogovor ljubezai, a glej, potratila sva v razgovoru dober del noči. Čas je, da se ločiva.

njegovem posestvu zadela solnčarica. Njegovo stanje je navarno.

NEW YORK 13. Tukaj je grozna vročina. Devet oseb je umrlo za solnčarico, več drugih je bilo odvedenih v bolnišnice. Dve osebi sta nenadoma zblazneli, neka druga se je sama usmrtila. Na tisoče oseb prenočuje na strehah in po vrtih.

Nesreča na angleški vojni ladiji.

GIBALTAR 13. Štirje mornarji, ki so bili valed eksplozije na bojni ladiji »Implacable« ranjeni, so umrli. Skupno je umrlo 6 mornarjev.

Švedski kralj in prestolonaslednik.

GEFLE 13. Švedski kralj in prestolonaslednik sta danes popoldne dospela semkaj. Prebivalstvo ju je prisrčno pozdravilo. Kraljeva jahta »Drott« je že v minoli noči priplula semkaj.

Angleški pomorski častniki.

PARIZ 13. Admiral May je v spremstvu 116 častnikov dospel semkaj iz Bresta, kjer se nahaja angleška eskadra. Angleške častnike so častniki francoske mornarice vsprejeli na kolodvoru ter jih potem vodili po mestu.

Parizka borza.

PARIZ 13. Tukajšnja borza produktov ostane danes, jutri in pojutrajšnjim zaprta.

Razvezanje realne unije.

Prispevek k avstro-ogrski krizi.

Priobčil dr. posl. vitez Vuković.

III.

Nasprotno. Vojni zakon od leta 1868. določuje v § 11. izrečno, da je »moč stalne vojske, potrebne za skupno obrambo skupne monarhije in vojne mornarice, določati ustavnim potom od deset do deset let«.

Analogna določila obvezajo § XI. ogrskega vojnega zakona od leta 1868. Ta zakonita določila se mi vidijo merodavna za uravnavo — č. tudi le provizorično — na novo sproženih državnopravnih vprašanj. Kajti ravno zahteva vojne uprave, da se poviša kontingent novincev, kakor tudi vprašanje nabave po delegacijah že dovoljenih sredstev za vojno upravo sta bila, ki sta dajala opoziciji v ogrski zbornici povoda za trdovraten odpor proti predlogom vladne stranke, in ki sta bila menda tudi odločilna na zadnjih volitvah v ogrsko zbornico.

Povišanja kontingenta novincev in pa vojaška bremena sploh menda tudi v drugih deželah niso popularna. Tem umljuje je, da je opozicija na Ogrskem ravno to zahtevo izbrala kakor cilj svojim napadom, ko je v očeh ultranarodnih »kurocev« cesarska vojska še vedno dedni sovražnik in nasprotnik popolne

— Da se ločiva?! Si li znorela? je vkipel Prodanic od jeze, v katero so mu razgrele kri ognjene kaplje Lukrecijine, pomešane ljubavnim napitkom. Da se ločiva, ko se niti še prav sešla nista v ljubezai. Ne, Lukrecija! Nisem neumnež, tako se nista pogodila.

— Tako bo, gospodič! Ne bo drugače, se je nasmejala deklica in ga dražila.

Mikič je nagnil glavo in stegnil roki, da bi se kakor besen vrgel na deklico. Ali v hipu je zablistal v Lukrecijini roki oster nož nasproti prsam mladeniča. Mikič se je umaknil prestrašeno.

— Vidiš tu, kakšen si, Mikič! ga je pokarala ženska, tako besniš v prvi dan najine ljubezai, kako me ne slušaš, ko si vendar malo poprej prisegel poslušnost. Kaj bo še le potem, ako se že v prvi čas moram z nožem braniti pred teboj! Vidiš, kakšen si! In da bi se ne grevala ženska, ki se je blizala tebi?! Lukrecija je govorila te besede najprej jezao, potem mileje in mileje, tako, da je mladenič, ki je bil s prvega omamljen, jel polagoma zadobivati poguma.

(Pride še.)

PODLISTEK.

248

Prokletstvo.

Šgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—Š.

— Tako, je rekla deklica, sva se dogovorila srečno, miljenec moj, a sedaj da svedčamo potrdiva ta vseni dogovor ljubavi in ga posvetiva rujnim vncem in sladko pemuio. Jeli prav tako, gospod Miko?

— In vprašuješ š, porednice, da-li mi je prav ali ne? Ako bi mi natočila strupe, bi bilo prav, in izpil bi ga do dna. Rekaš to, je pritisnil živ poljub na Lukrecijina usta.

— Ne nori, dragec, se je zasmejala Italijanka, skočila na noge, ter vzela z mize stekleno kupo, polno rujnega vina, privzdignila jo proti mesecu, da se je vino lesketalo podobno blestečim rubinom, in je zapovedala ostrim glasom mladeniču: Prisesi, da bo tvoja ljubezai za-me vedno tako žarka, kakor je rudeča kri ogrojene italijanske trte, žareča se v tej deži.

— Prisesam! je vskliknil mladenič, poskočil in položil roko na čašo.

— Živel torej večni ogenj najine ljubezai, je šepnila Lukrecija omamljivo in je, posrkaivša nekoliko kapljic, ponudila mladeniču napitek, ki je nemudoma izpraznil čašo do dna.

In Lukrecija jo je napolnila zopet ter vskliknola iznova: Prisesi, da bo duša tvoja jaana pred menoj, kakor to radeče vinco, da ne boš imel pred menoj nikake tajne in da vsprejmeš iz moje roke strupa, ako se mi zlažeš ali izneveriš.

— Prisesam, prisesam, je dihal Prodanic, šireči svoji roki in vrteči glavo kakor blazen. Strelovito je istrgal deklici čašo in posrkal sladko tekočino. Lukrecija je motrila to norenje nekim posebnim ponosom in zadovoljstvom. Tu pa tam je ošinila se strela svojega očena mladega plemiča, da bi se mu ne povrnila ni iskrica ne pameti ne zavesti, ali tudi na mesečini se je videlo, kako v jamicah njenih ustnic igra pomilovalen nasmeh, a kakoršnim navadno preziramo nevrednega človeka. Slednjič je Lukrecija snela z veje kitare, se naslonila s hrbtom ob deblo drevesa ter izpustila tanke pratiče na lahko

narodne samostalnosti! Oni menijo, da za utrjevanje popolne samostalnosti je glavni neizogiben predpogoj narodna, izključno ogrska vojska. Taka narodna vojska pa je v okvirju pogodbenih zakonov že davno ustvarjena in je po formiranju honvedskih čet, zadobivši organizacijo slično oni avstrijske deželne bramborice, nadalje spopolnjena po honvedski artileriji. Zakaj pa naj bi ne hodili po tej poti, ne da bi hoteli kakoršnih si budi pripeljati sprememb na institucijah, ustvarjenih po pogodbenih zakonih? Zakaj naj ne bi mesto pri skupni vojski zahtevali, pri honvedski četah oziroma hrvatski deželni brambi izvedenje tistih pomočnejših in povečanih vojnih sil, ki so pripoznane od vojne uprave kakor potrebne in neizogibne? S tem vprašanjem se bosta morala v najbližjem času baviti parlamenti obeh držav tem nujneje, ko se vendar po izgledu drugih evropskih držav namerja tudi pri nas spreminitev triletnega v dvoletno vojaško službovanje in bosta sprememba zahtevala ne le spremembo vojnega zakona, ampak tudi izdatno povzračenje prezenčnega stanja vseh teles vojske.

Ker se ob današnjih okoliščinah ni nadejati dovoljenja za povišanje kontingenta novincev za skupno vojsko, navstane itak že potreba spremembe v organizaciji in razviščenju skupnih armadnih teles.

Po uvedanju dvoletne prezenčne službe namreč ne bo več zadostoval dosegljivi dovoljeni kontingent rekrutov skupne vojske, da se ohrani dosedaj obstoječa prezenčna številčnost. Nastopiti bo morala torej drugačna razdelitev. Mogli bomo n. pr. namesto petnajst le 10 armadnih vojev preskrbeti s potrebnim močtvom. Da se pa tudi po uvedanju dvoletne službene dolžnosti ohrani skupna vojna sila v prejšnji moči, morale bi deželne bramborice dobiti primerno povišanje v številnem stanju čet ter spopolnjenje svojih formacij. S tem bi se odprla pot gori rešenemu premaknjenju kvantitativne posamičnih delih vojne sile brez vsake formalne spremembe pogodbenih zakonov. Da, ali bi lahko še dalje in bi skupno armado primerno reducirali ob istočasnem spopolnjenju deželnih brambor, ne da bi bila v to potrebna kakoršna si budi sprememba pogodbenih zakonov in ne da bi se vsled tega kakor si budi oslabil skupna vojna moč obstoječe avstro-ogrsko oborožene sile.

Desetletnica pevskega društva „Kolo“

dne 9. julija 1905.

(Dalje.)

Ko je nastopilo »Kolo«, [da odpoje po programu svoja dva zbora, bilo je viharno podražljivo od občinstva. Ovale, ki so jih množice prireale ob nastopu in po dovršenem pevanju, bile so ganljive čestitke društvu za ta slavnostni dan in govorič izraz toplih simpatij.

Na to je stopil na oder predsednik »Kola«, g. Maks Cotič in je tako le nagovoril zbrano občinstvo:

Bratje pevci! Mile sestre pevke! Slavno občinstvo!

Ni si mogel misliti v Trstu — bodi iz širokih slojev, bodi iz krogov takozvanih inteligentov — družbe, bilo v domačem rodbinskem krogu, bilo v prijateljskih pogovorih ob čaši vina v gostilni, da ne bi se razgovarjala tudi o našem položaju v Trstu v narodnem in političnem pogledu. In sodba je vedno ista, vedno enaka, da je ta naš položaj težak, žalosten, pretežen. Temu pesimizmu se ni čuditi. V razpoloženju narodne duše, ki se trese v strahu za življenje in obstanek, je, da vidi vse črno, da gleda le neveselje vsakdanjega dne, a ne opazja vseh, tudi če jih je kaj. V takem duševnem razpoloženju, ki vse pesimistično sodi, smo mi vsi, ki smo notri v vihrarji narodnih bojov — bojov za obstanek Slovenstva na tržaškem ozemlju.

Povsodi okolo sebe vidimo ljutega sovražnika in strupeno sovražstvo. Naravno je, da občutimo le to težo boja in da nam ta teža ne dopušča, da bi se porajala v nas ni najrahlja nada. Neprestano zremo gori na črne oblake in o tem niti ne opazamo, da vendar le tu pa tam pada na naš prag žarek solnca, ki bi nam mogel oživiti nado, da se tudi nam zjasnijo kedaj vremena. Ves vzdih, v katerem živimo, je poln sovražstva do nas. Od todi depresija, potrnost dubs, ki se nas polšača čisto.

Ja vendar pada tudi pred naš prag po kak svitel žarek. Ali mi, ki smo notri v vihrarji, ga ne opazamo. Vpričo dejstva, da

nam drugorodni sovražniki kratijo sleherni svobodni dih, da nam celo faktorji, ki bi imeli ves interes na tem, da se mi razvijamo in da vajeavamo, odrekajo najelementarnejše potrebe in najprvotnejše pogoje za življenje — vpričo tega dejstva se nam duša ne more prav vpenjati kvišku ob sadikah — lastnega dela, dela med narodom za narod.

Da, spoštovano občinstvo: ako se krepko izvijemo iz pesimizma, ki je posledica tolikega sovražstva in tolike neprestane krivice, ki jo trpimo, vidimo vendar le v svojo tolažbo, da je vsehov dela iz sebe, da napori naše živlosti, vztrajnosti in narodne energije ne ostajajo brez srca. Poleg mnogih neveseljev na političnem polju, kjer nam stoji nasproti neizprosno sovražstvo in nam neugodnost razmer postavlja na pot najhuje težave, je tudi uspehov za ohranitev naše narodnosti. Teh uspehov si ne pridobivamo na bojnem političnem polju ob zvenečih fanfarah, ampak dozorevajo nam na gredicah mirnega gospodarskega in kulturnega dela. Sveda nam ti sadovi ne dozorevajo tako hitro, kakor bi želela ljubeča in za bodočnost naroda skrbéča duša. Počasi le, postopno nam vspeva to delo iz sebe. Ali nadejajmo se, spoštovano občinstvo, da samozaveš in energija, ki nam mora priti iz teh sadov, privedeta vendar le ladijo našega naroda skozi bežne viharje v pristanišče varne in zagotovljene bodočnosti.

Tudi jaz imam čisto trenotkov, ko mi čisto pesimizem tlači duha k tlom. Tudi mene muči čisto občutek kakor da gremo le nazaj in nč naprej — tudi meni se dogaja čisto da vidim le to, kar nam kratijo in odrekajo drugi, ne zasm prav ceniti tega, kar ustvarjamo sami. V vihrarji življenja in pod težo borb nimamo pravega pregleda da bi bili objektivni sodniki nasproti — sebi! Čisto se pa dogaja, da mi ravno v takih hipih morečega malodušja prihaja zanes z dežele, ki ga ni bilo morda nekoliko let v Trstu. Kako vse drugače sodi ta, ko primerja, kar in kakor je bilo nekdanj, s tem, kar je in kakor je danes! Spoštovano občinstvo: taki rojaki se ne navadno divijo delu in napredku tržaškega Slovenstva!

(Zvišetek pride.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 13. julija 1905.

General Kuropatkin obolev.

Iz Pariza javljajo, da je general Kuropatkin nevarno obolev in da leži v Gučulianu. Njegovo poveljstvo je začasno prevzel general Batujanov.

Ruska naročila novih ladij.

Londonski »Globe« poroča iz Petrograda, da je ministerstvo vojne morarice pri dveh ameriških ladijedelnih naročilo 2 oklopni križarki tipa »Bogatir« in 34 manjših vojniških ladij. Te ladije morajo biti dogotovljene tekom enega leta.

Japonci na Sahalinu.

Iz Londona poročajo: Japonci že nadmeščajo na otoku Sahalinu ruska imena z japonskimi. Rt Notoro so nazvali Kondo, rt Širetoke, Juzo, zaliv Anivaj, Hgaš fiv, predgorje Eaima, Čusima in zaliv Rusej v Čitose. Ta tri poslednja imena so imena japonskih ladij, oziroma poveljnikov, ki je vničil križarja »Novika«.

Dogodki na Ruskem.

Mislimo, da ga ni objektivnega motrilca sedanjih nemirov po Rusiji, ki ne bi bil uverjen, da je vse to delo vnanjega vpliva, vnanjega sovražstva in vnanjega denarja: meščevanje internacionalnega židovstva za to, ker ruski državni faktorji ne dopuščajo, da bi tudi njihova država postala objektom — mednarodnega izsesavanja in izmeščevanja. Kaj lahko si je tolažiti dejstvo, da je ogromna večina svetovnega novinstva strupeno sovražna Rusiji, in da fruktificira sedanje dogodke v Rusiji: ti dogodki so izključno sad židovske internacionalne, a novinstvo je v rokah — Židov!!

Tudi po drugih državah in v vseh časih so bili Židje izvajali burnih dogodkov in prelivanja krvi, z razliko le, da so drugod navadno metali goreče baklje in skrivali roko, to je, da so ostajali za kulisami in se šebahali, da so oni element miru, dočim so postali sedaj v Rusiji tako predrzi, da začenjajo odkrito nastopati in napovedati boj

tej veliki državi. Židje so gonilni element na sedanjih revolucionarnih dogodkih, ker so uverjeni, da jim bo, ako bi zmagali nad rusko državo, žetev zelo bogata.

Vse novinstvo, v kolikor je pod židovskim vplivom, hujska fanatično in sistematično proti Rusiji in nje vladi ter skuša izpodkopati vsako avtoriteto. To novinstvo obdoljuje vse ruske državne faktorje najhujših grdobij in grozot, da opravičuje pridruženje Židov k revolucionarnim organizacijam. Židje imajo izlasi v Poljski, na Litavskem in v Malorusiji svoje posebne židovske delavske zveze. Ta zveza ima svoje glasilo, ki se tiska v tajni tiskarni, ki z najnesramnejši lažmi in obrekovanji hujska delavstvo in je zavaja v revolucionarno gibanje in v večne štrajke. Petrogradski dopisnik nemške »Kölnische Zeitung« kriči n. pr. zmagovestno, da so dogodki v Rusiji delo revolucionarjev v zvezi z židovsko bojovno stranko. Za dan 19. februarja že je bil napovedan upor, a tega dne so bili vsi hoteli napolnjeni z Židi. Tedaj je bilo prišlo le do male dijaške rabuke, ker se delavci niso dali zavesti. Pač pa so tudi sredaježole raznašali revolucionarne proglašee in so imeli na klopih — revolverje. Povodom štrajka pekov v Odesi je bil glavni govornik neki židovski pomočnik, ki ni nikdar delal v Odesi in se ni vedelo, od kje je prišel. (Tako potrja neki v Odesi nastanjeni Bavarci v listu »Bayrische Vaterland«).

Istotako so bile tudi vse revolte rezervistov delo židovskih agitatorjev. Židje se sicer odtežajo vojaški službi, ali zato hujskajo drugo vojaštvo. V Kijevu so n. pr. redarstveni agitatorji širili med rezervist, došle pod orožje, revolucionarne proglašee. Razjarjena množica pa se je vrgla na agitatorje s tako silo, da jih redarstvo ni moglo rešiti in je moralo priti vojaštvo na pomoč. To je rešilo agitatorje, ki so bili — sami kijevski Židje.

Zakaj kriče Židje toliko za uvedenje ustave? Ker se nadejajo, da bodo mogli izkoristiti nevednost mas — kakor delajo drugod — ter priti tako do velikega vpliva v parlamentu. Prekanjeni, kakor je že vse židovstvo, se kažejo židovski voditelji — narodne Ruse. (Istotako, kakor so v Trstu italijanski irredentisti, na Dunaju pa Nemci). Pod krinko ruskega narodnjaštva hujskajo narod v imenu »narodne časti«, razpaljajo strasti.

Sedaj se poslužujejo Židje, da bi bilo njih »rusovstvo« tem verjetnejše, finese, da navaljujejo na Nemce!!

Mi smo gotovo zadnji, ki ne bi obžalovali prevelike in zelo nevarne ruske oficijelne popustljivosti nasproti nemški propagandi. Ali še večja nesreča bi bila, ako bi hoteli radi propagande puščati svobodno rokovarenju tistega židovstva, ki pomenja povsodi nesrečo in strup za človeško družbo. Zato se moramo le nadejati, da bo oficijelna Rusija znala srečno premagati to židovsko nevarnost ter da jej pojde o tem na roko zdravo jedro ruskega naroda s primerno — reakcijo.

Dogodki na Ogrskem.

Iz Budimpešte prihaja vest, ki je zelo karakteristična, ki pa nas nikakor ne preseveda. Ta vest potrja le misel, ki smo jo mi že neštivilokrat naglašali. Mi smo vedno trdili, da med madjarskimi strankami ni nikakih principijelnih razlik in da vse stremé po istem konečnem cilju — madjarskega imperijalizma. Kadarkoli navstajajo na Ogrskem kritični dnevi in se pojavljajo akutne krize, ki nimajo drugega namena, nego da iztisejejo z »Dunaja« novih koncezij v triumf madjarstva, vsikdar je možno opaziti, da med madjarskimi strankami v stvari sami ni nikake razlike. Veikdar lahko opazujemo interesanten prizor, kako modro in preračunano rznjo madjarske stranke razdeljati vloge med seboj, da je dosega skupnega namena tem gotoveja. Pot je vsem isti, le tempo je različen, kakor že zahteva njihova — to treba priznati — vsikdar izborna preračunjena in prirojena politična taktika in strategija. Sedaj pa prihaja iz Budimpešte — kakor gori omenjeno — zanimiva vest, da se v liberalni, poprej vladni stranki, ki je bila na glasu zmernosti in vdanosti do Dunaja, pojavlja živa agitacija, da bi načelnik te stranke, grof Tisza, sklical konferenco stranke, na kateri bi se posvetovali, da li ne bi bilo umestno, da se tudi ta stranka pridruži koaliciji skrajnih strank v borbi za narodne postulate.

V tej agitaciji moremo videti le potrdilo tega, kar smo rekli gori. Madjarskim liberalcem se pač dozdeva, da je razvoj dogodkov dozorel že tako daleč, da se jim ne treba več biliti nasproti Dunaju in da morejo sedaj svobodno sneti krinko z obraza. Sicer pa je ravno vodja te stranke grof Tisza sam podal kričeč eklatanten izgled hinavstva in neiskrenosti, ki jo je prakticirala ta stranka v svojem političnem nastopanju. Komaj kaki dve leti je minulo do tega, ko je grof Tisza priobčil brošuro, ki je izvala obče zanimanje v vsem političnem svetu. V tej brošuri je grof Tisza navajal vse argumente, ki govora za gospodarsko skupnost z Avstrijo in za skupno vojsko, ter je z živo besedo predočeval nevarnosti, ki bi prišle iz ločenja za monarhijo in za Ogrsko samo. Danes pa je listi grof Tisza največ pripomogel do trumfa tistim strankam, katerim je kardinalna točka v programu — ločenje. Krona tej neiskrenosti in kričeči nedoslednosti pa bo, ako se stranka, ki jej načeluje grof Tisza, tudi formalno združi s koalicijo, kateri ideal je povsem samostojna ogrska država! Nova grenka lekcija za slepi Dunaj. Ne verujemo pa, da bi tudi ta lekcija odprla slepeem oči, ali stari prigovor pravi, da bogovi udarjajo s slepoto njih, ki jih hočejo — uničiti.

Rusko naseljevanje na Ogrskem.

»Budapesti Hirlep« je te dni priobčil uvodni članek, v katerem govori da se v severovzhodnih pokrajinah Ogrske naseljujejo številni begunci iz Rusije, vsled česar da utegne nastati za ogrsko velika nevarnost. To naseljevanje se vrši v izredno veliki meri in nikakor da ni po godu prebivalstvu, ker Rusi, ki se naseljujejo, pripadajo ruski proletarijatu ter izsesavajo ogrsko prebivalstvo. List zahteva, naj se strogo izvaja Siellov zakon o naseljevanju.

Madjarski list je tu zagrešil grdo nečestnost, bodi že, da je storil to iz nevednosti, ali hudobije. Nič ne govori namreč o tem, kake vrste »Rusi« so to, ki se izseljajo iz Rusije. Kajti ni dvomiti, da to ni nikak »ruski proletarijat«, ampak to so gotovo ruski Židje, ki beže iz Rusije pred mobilizacijo in — reakcijo ruske narodne duše, ki je menda že prav blizu, kakor smemo soditi po »bolestnih klicih«, ki so jih začeli židovski listi pošiljati pred »forum Evrope« v vseh možnih jezikih te Evrope.

Drobne politične vesti.

Novi rimski župan. Iz Rima javljajo, da so združeni konservativci in katoliki v rimskem mestnem zastopu izvolili nadžupanom Alibrandija. Liberalci so oddali prazne glasovnice.

Domače vesti.

»Slov. Narod« nam spošita vnovič, da pišemo »otročarije« in se krega z resnico, zatrevjaje, da je »Elinost« borbo proti Italijanom že davno opustila. Mi pa nočemo reagirati ne na eno ne na drugo in prepuščamo vsakomur, naj si misli svojo. Če mi pišemo »otročarije«, pa zagreša »Slovenski Narod« proti nam neslanosti, ki niso doetojne prvega slovenskega lista. Razlika je le ta, da »otročarije«, ki jih priobčujemo mi, prihajajo v Trstu s Kranjskega, kjer so tudi odgovorni zanje, dočim rečene neslanosti rastejo na lastnem zelniku »Slov. Naroda« in je on tudi odgovoren zanje.

Z deželnega sodišča. Dosedaj so imeli na tem sodišču (v civilnih stvarih) nemški in italijanski pečat, dočim je na kazenskem deželnem sodišču izključno italijanski pečat.

Nedavno pa so uvedli v II., tako imenovanem slovenskem senatu razun nemškega in italijanskega tudi samoslovenski, oziroma samohrvatski pečat. S tem je storjena zopet mal korak naprej v pripoznavanje našega jezika na tem sodišču. Sedaj pa zahteva že doslednost, da temu izgledu sledi tudi kazensko deželno sodišče. Tem bolj pa se moramo čuditi, da na trgovinskem in pomorskem sodišču, ki nam sicer v zadnje čase ne daja povoda za pritožbe glede pripoznavanja našega jezika na tem sodišču, imajo še vedno izključno italijanski pečat. Z ozirom na obilico poslov, ki jih ima tudi to sodišče s slovenskimi strankami, smo uverjeni, da slavno predsedništvo tega sodišča ukrene nemudoma potrebno, da se toliko na deželnem trgovinskem, kolikor na okraj-

ISL 13. Danesnja avdijerica minister-
skega predsednika barona Gautscha pri oc-
sarju, je trajala dve uri in pol.

Priden tehnikar ali inženjer si pridobi dobro prihodnost. Oglasi se pri Zivic in dr. i, trgovinska ulica št. 2.

Mlad trgovski pomočnik veče slov., italj. in nemškega jezika išče službo. — Naslov pri „Edinosti“.

V nedeljo dne 16. julija t. l. o priliki velikega rojanskega cerkvenega praznika Sv. Mohorja in Fortunata bo v „Gostilni Trošt“ (nad rojansko cerkvijo) veliki ljudski ples na podovih. Ples bo trajal od 5. do 10. ure zvečer. Vsak plesni komad stane le 10 st. V gostilni se točijo prve vrste domača črna in bela vina ter pivo „Goes“ tudi kuhinja je bogato preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedilili. Iz velikih senčnatih vrtov je krasen razgled na morje in okolico, a ob enem tudi na plesišče. Razsvetljavo bo kaj krasno preskrbovala 700 sveč močna svetilka, ki je edina take vrste v Trstu. Za obilen obisk se toplo priporoča udani voditelj.

Vabilo.

Tržaška posoj. in hranilnica
registрована zadruga z omeje. poroštvom
vabi svoje zadržnike na

izvenredni občni zbor
(nadaljevanje)

ki bo

dne 23. julija 1905 ob 10. uri dop.
v veliki dvorani Piazza Caserma št. 2.

DNEVNI RED:

Prememba pravil.

Na obilno vdeležbo vabi

ODBOR.

Drogerija

GUSTAV MARCO
ulica Giulia št. 20.

Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.

Zaloga šip in steklenin.

Pekarna

pri sv. Jakobu, ul. Marco Polo št. 6
(vogal ul. Concordia)

priloga cenjenemu občinstvu 3 krat na dan svež kruh, ki ga dostavlja tudi franco na dom.

Za obilen obisk se toplo priporoča

Anton Zavadlal.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9
priloga veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čepičev, pokostj, parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenege sirupa tamarindo, malinoveca itd. itd.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov

Fran Lampe

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnico

izgotovljenih oblek

I. FARCHI Barriera vecchia 5

kjer se vsaki dan izdeluje obleka

v lastni krojačnici.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja slovenskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravičn. doživ. doživ. doživ.

Zahtevajte le **SELLE & KARY-JE**

FREDIN

najboljše sredstvo za čiščenje vsakega fino rumeno ali črno obuvalo

Najbolj se priporoča za Boxcalis, Oscaria, Chevreux in lakirane čevlje.

DUNAJ, XII.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinosti“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAM

KATALOGI BREZPLACNO.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Tržaški grafični zavod

A. G. Salom

TRST Corso štev. 2 Telefon 742

Pčisti od kavčuka, kovine ali elastike.

Numeratori, Paginatori, Vreže, Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisi in črke od cina, bronu in pokosti. Fonografi, gramofoni, cilindri in plošče. Eliografični papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.

Se govori slovensko in hrvatsko.

PUMPE akoravno mnogokoristne in malih strokov so pri nas le malo upeljane, ker gospodarji ne znajo katerih bi potrebovali in kako jih nastaviti. — O tem daja podpisani rad nasvete, ter prodaja pumpe za vsako potrebo po zmernih cenah in z jamstvom.

ŽIVIC I DRI
TRST, trg. ulica št. 2

Stanje hranilnih vlog:
nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 700.000 kron.

Mestna hranilnica Ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovi ul. 3, poprej na Mestnem trgu zraven rotovža, sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varvancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati. Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palače Salem)

je nakupila ogromno množino bombažnega blaga, vsled česar ponuja po jako nizkih cenah

KOTENINA, navadna, 66 cm po 14 nov.	KOTENINA, bela 76 cm po 18 nov.
" " 78 " " 16 "	" " 78 " " 22 "
" " 96 " " 22 "	" " 156 cm po 48 "
" za rjuhe 156 " " 36 "	

Velikanska zaloga perkala, satena, prtov, prtičev, brisalk, rut vse po tovarniških cenah.

Filijalka ul. Nuova št. 38

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Kavarna-restavracija Sv. Ivan

5 minut od Bošketa.

SENCNAT VRT

WSAKO NEDELJO IN PRAZNIK

koncert

vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 97.
Izvrstno pivo, vino, mrzle jedila itd. itd.

Vstopnina prosta.

Na mnogobrojno udeležbo vabi

JULIJ PREMUR

FILJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze	na naslovljena izplačila
proti 4 dnevni odgovodi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odgovodi 2 1/2 %
30 " " 3 %	30 " " 3 %

v z atih napolnjenih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odgovodi 2 %	3 mes. " 2 1/2 %
6 " " 2 1/2 %	2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotičnej odgovodi.

Bancogiro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago

Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po 1000 odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Buimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvon, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Iromost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predjume

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohranu vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1902.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K 8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	7.133.580
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov	3.700.580
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	71.255.752
Zavarovanja na življenje v veljavi	254.966.140
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1902)	498.919.050

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelu, škodi vsled razstrelb, ulomu kakor tudi prevozov po suhem in morju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačne do smrti ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen)

in vležane (Lager)

pive

v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshubler

vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti štev. 10.